

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 4. ROČNÍK (PŘÍRODOVĚDA A VLASTIVĚDA)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (CÍLE)	UČIVO
Žák ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě, pracuje s buzolou ➤ vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli, pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických a „čte“ jednoduchou historickou mapu nebo náčrt, dovede se orientovat na mapě ➤ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Místo, kde žijeme obec (město), místní krajina její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany naše vlast, domov, krajina, národ,, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR mapy obecně zeměpisné a tematické obsah, grafika, vysvětlivky
➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (mezi chlapci a dívkami), rodině, v obci (městě) ➤ rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu, řešení	Lidé kolem nás soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ➤ zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrozumnější informace z dostupných zdrojů ➤ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti ➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích ➤ pokusí se založit oheň „bez moderní techniky“, vyrobí si oděv a přístřeší z přírodnin ➤ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů, dovede k tomu využít vlastní poznatky z knih, filmů, výstav muzeí ➤ zná významné události našich dějin od počátku až po nástup Habsburků na český trůn	Lidé a čas orientace v čase a časový řád určování času, času jako fyzikální veličina, historie jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní, potřeby, průběh lidského života regionální památky péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj významné události našich dějin
➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ➤ třídí organismy podle diakritických znaků, rozlišuje jedovaté a jedlé houby (rostoucí v regionu), kulturní a plané rostliny, uvědomuje si význam léčivých bylin a jedovatých rostlin ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, principy rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ využívá kompasu a buzoly v praxi, zná využití magnetu a magnetické síly v praxi, osvojuje si základní veličiny a jejich jednotky ➤ rozlišuje základní ekosystémy a uvádí jejich charakteristiku ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka třídění organismů – principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody výtrusné a semenné rostliny (byliny, dřeviny) třídění živočichů podle jejich příbuznosti a podobnosti neživá příroda – voda a vzduch výskyt, vlastnosti a formy vody, koloběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva, rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích, vzájemná závislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech, význam přírodních celků pro člověka (zemědělství, lesnictví a vodní hospodářství)

➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém
--	---